

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

за 2016 рік

(повідомлення Головного управління статистики у Черкаській області)

Демографічна ситуація та соціальний захист

Упродовж січня–листопада 2016р. **чисельність наявного населення** Черкаської області зменшилась на 9031 особу і, за оцінкою, на 1 грудня 2016р. становила 1233,9 тис. осіб, з них міського населення – 703,0 тис. осіб та сільського – 530,9 тис. осіб.

За рахунок перевищення кількості померлих над народженими чисельність населення скоротилась на 8716 осіб, за рахунок міграційного скорочення населення зменшилось на 315 осіб.

Кількість померлих перевищила у 1,9 раза кількість живонароджених: на 100 померлих – 53 живонароджених.

У 2016р. **за субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг** звернулися 373,6 тис. домогосподарств (відповідно у 2015р. – 282,3 тис. домогосподарств). Питома вага звернень домогосподарств, які проживають у міській місцевості, становить 57,3%.

Кількість домогосподарств, яким призначено субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг у 2016р., становила 334,1 тис., що більше на 33,5% порівняно з 2015р. Призначено субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг у міських поселеннях – 199,0 тис. домогосподарств, в сільській місцевості – 135,1 тис.

У грудні 2016р. 291,1 тис. домогосподарств отримали субсидії, що становить 55,5% від загальної кількості домогосподарств області (у грудні 2015р. отримали субсидії 41,0% домогосподарств області).

Загальна сума призначених субсидій на оплату житлово-комунальних послуг за 2016р. склала 262,3 млн.грн, що у 2,5 раза більше порівняно із 2015р., з неї у міській місцевості – 138,5 млн.грн, сільській – 123,8 млн.грн.

Середній розмір призначеної субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг на одне домогосподарство у грудні 2016р. становив 1472,0 грн.

За 2016р. 39,2 тис. домогосподарств (66,7% від числа тих, що звернулися за даний період) було призначено субсидії **на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива** (у 2015р. було призначено субсидії 32,8 тис. домогосподарств або 83,2% від тих, що звернулися).

Загальна сума призначених субсидій готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у 2016р. становила 69,2 млн.грн (з них у міській – 11,8 млн.грн, в сільській місцевості – 57,4 млн.грн).

Середній розмір субсидії готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива на одне домогосподарство у грудні 2016р. становив 2210,0 грн.

Загальна сума отриманих субсидій готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у 2016р. становила 81,1 млн.грн, за відповідний період 2015р. – 43,7 млн.грн.

У 2016р. населенням області сплачено за спожиті житлово-комунальні послуги, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 1663,3 млн.грн, або 111,8% нарахованих за даний період сум.

Заборгованість населення області за централізоване опалення та гаряче водопостачання на кінець грудня 2016р. становила 185,6 млн.грн, за утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 39,0 млн.грн, за вивезення побутових відходів – 6,5 млн.грн, за централізоване водопостачання та водовідведення – 3,4 млн.грн.

Крім того, за електроенергію сплачено у грудні 2016р. 62,6 млн.грн. Сума заборгованості за електроенергію на кінець грудня становила 50,6 млн.грн.

Зайнятість та безробіття

Кількість зареєстрованих безробітних на кінець грудня 2016р. становила 20,3 тис. осіб. Допомогу по безробіттю отримували 80,9% громадян, які мали статус безробітного.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області збільшився на 0,5 в.п. порівняно з попереднім місяцем і становив на кінець грудня 2016р. 2,7% населення працездатного віку, у сільській місцевості – 3,5%, у міських поселеннях – 2,1%.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених роботодавцями до служби зайнятості, у грудні 2016р. порівняно з листопадом 2016р. зменшилась на 67,9% і на кінець місяця становила 475 одиниць.

Навантаження зареєстрованих безробітних на 1 вільне робоче місце (вакантну посаду) на кінець грудня 2016р. становило 43 особи (проти 11 осіб на кінець листопада 2016р.). Значення показника коливалося від 9 осіб у Черкаському МЦЗ до 936 осіб у Звенигородському РЦЗ, а на підприємствах Драбівського, Жашківського, Монастирищенського, Христинівського, Шполянського районів взагалі не було вільних робочих місць.¹

¹ Дані наводяться за місцем реєстрації в міських центрах зайнятості (МЦЗ), районних центрах зайнятості (РЦЗ) або міськрайонних центрах зайнятості (МРЦЗ).

² Дані наведено по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб.

За професійними групами найбільший попит на робочу силу спостерігався на кваліфікованих робітників з інструментом (19,6% від загальної кількості заявлених вакансій), а найменший – на кваліфікованих робітників сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства (2,1%).

За сприяння державної служби зайнятості у грудні 2016р. було працевлаштовано 788 осіб, або 3,5% від загальної кількості безробітних. Серед працевлаштованих 58,9% становили жінки, 39,2% – молодь у віці до 35 років. Найбільша частка працевлаштованих серед осіб, які мали статус безробітного, спостерігалася у Смілянському МРЦЗ (10,0%), найменша – у Драбівському РЦЗ (0,4%).

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю впродовж грудня 2016р., становила 13,2 тис. осіб. Середній розмір допомоги по безробіттю становив 1882 грн, що дорівнює 117,6% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (1600 грн).

Доходи населення

Середньомісячна номінальна заробітна плата штатного працівника підприємств, установ та організацій² (далі – підприємства) за 2016р. становила 4148 грн і зросла порівняно з 2015р. на 23,4%.

Середня номінальна заробітна плата штатного працівника підприємств у грудні 2016р. становила 5089 грн, що у 3,2 раза вище рівня мінімальної заробітної плати (1600 грн) і склала 114,6% до листопада 2016р. та 120,0% до грудня 2015р.

Нарахування за одну відпрацьовану годину у грудні 2016р. становили 33,18 грн, що на 15,2% більше, ніж у попередньому місяці.

Збільшення рівня заробітної плати у грудні 2016р. порівняно з листопадом спостерігалася у всіх видах економічної діяльності, крім інформації та телекомунікацій і складського господарства та допоміжної діяльності у сфері транспорту; найвищий приріст було зафіксовано у виробництві комп'ютерів, електронної та оптичної продукції (49,7%), функціюванні бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури (35,5%), діяльності у сфері творчості, мистецтва та розваг (31,7%), охороні здоров'я (31,2%).

Продовжує утримуватися високий рівень диференціації розмірів заробітної плати за видами економічної діяльності. Найбільшою була заробітна плата працівників у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, фінансовій та страховій діяльності, виробництві комп'ютерів, електронної та оптичної продукції, державному управлінні й обороні, обов'язковому соціальному страхуванні, виробництві основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів. Перевищення заробітної плати відносно середнього рівня по економіці у зазначених видах діяльності становило 1,4–2,6 раза.

Водночас заробітна плата працівників у поштової та кур'єрській діяльності, наданні інших видів послуг, тимчасовому розміщуванні й організації харчування не перевищувала 59% від середнього рівня по економіці.

Індекс реальної заробітної плати у грудні 2016р. порівняно з листопадом 2016р. становив 113,1%, відносно грудня 2015р. – 107,4%, за 2016р. проти 2015р. – 109,7%.

Упродовж грудня 2016р. загальна сума заборгованості з виплати заробітної плати в економіці області зменшилась на 11,8%, або на 2,8 млн.грн і на 1 січня 2017р. становила 21,0 млн.грн.¹

Якщо в цілому по економіці обсяг невиплаченої заробітної плати на початок січня 2017р. становив 1,9% фонду оплати праці, нарахованого за грудень 2016р., то серед видів економічної діяльності він коливався від 0,1% в освіті та виробництві основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів до 38,0% в добувній промисловості і розробленні кар'єрів.

На 1 січня 2017р. основна частка заборгованості припадала на підприємства промисловості (63,9%) та сільського господарства (13,5%), на міста Черкаси і Сміла та Черкаський район припадало відповідно 32,5%, 30,0% та 12,7% загальної суми боргу.

Заборгованість працівникам економічно активних підприємств упродовж грудня 2016р. зменшилась на 8,1%, або на 267,4 тис.грн і на 1 січня 2017р. становила 3,0 млн.грн. Серед видів економічної діяльності на 175,8 тис.грн збільшилася заборгованість у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування, значне погашення відбулося в оптовій та роздрібній торгівлі; ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів (482,7 тис.грн).

Упродовж грудня 2016р. кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату зменшилась на 14,1% і на 1 січня 2017р. становила 0,4 тис. осіб, або 0,2% від середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області. Кожному з них не виплачено в середньому 6964 грн, що становить 136,8% середньої заробітної плати за грудень 2016р.

За рахунок місцевих бюджетів не виплачено 155,4 тис.грн працівникам освіти і 73,0 тис.грн – працівникам сфери творчості, мистецтва та розваг.

Сума заробітної плати, не виплаченої працівникам підприємств-банкрутів, упродовж грудня 2016р. зменшилася на 14,9% або на 2,5 млн.грн і на початок січня 2017р. становила 14,4 млн.грн. Підприємствами промисловості не виплачено 65,0% цієї суми, сільського господарства – 19,6%, погашено 1,8 млн.грн заборгованості у складському господарстві та допоміжній діяльності у сфері транспорту.

¹ Дані наведено без урахування найманих працівників статистично малих підприємств і у фізичних осіб-підприємців.

У територіальній структурі найвагоміша частка боргу припадає на підприємства міст Черкаси, Сміла та Черкаського району (31,0%, 19,4% та 18,5% відповідно).

Борг перед працівниками економічно неактивних підприємств склав 3562,0 тис.грн (3502,0 тис.грн припадає на підприємства м.Сміла, 60,0 тис.грн – м.Черкаси).

Правосуддя та злочинність

За повідомленням прокуратури Черкаської області, протягом 2016 року обліковано 18632 кримінальні правопорушення, із загального числа зафіксованих правоохоронними органами кримінальних проявів 38,1% – тяжкі та особливо тяжкі.

У загальній кількості злочинів 69,6% становили злочини проти власності, 9,5% – злочини проти життя та здоров'я особи, 4,5% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 4,3% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 3,4% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 1,5% – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг по 1,3% становили злочини проти правосуддя та злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина, 1,2% – злочини проти громадської безпеки, 1,1% – злочини проти громадського порядку та моральності, 0,9% – злочини у сфері господарської діяльності.

Протягом 2016 року зафіксовано 64 випадки умисних тяжких тілесних ушкоджень, 56 очевидних умисних вбивств і замахів на вбивство та 16 згвалтувань і замахів на згвалтування. Кількість випадків крадіжок становила – 9685, шахрайств – 1842, грабежів – 523, розбоїв - 76, хабарництва – 43.

Правоохоронними органами за 2016 рік виявлено 22 особи, які скоїли злочини у складі 3 злочинних груп і злочинних організацій, закінчено 3 кримінальні провадження про кримінальні правопорушення, вчинені організованими групами і злочинними організаціями.

Кількість потерпілих від злочинів за 2016р. становила 13584 особи, із числа яких 5363 – жінки, 1057 – особи похилого віку та інваліди 1 і 2 групи, 127 – неповнолітні та 57 осіб – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (68,8%) від крадіжок та шахрайства – відповідно 7889 та 1450 осіб, серед яких 40,5% – жінки (3783 осіб). У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 412 осіб, з яких 83 осіб (20,1%) – загинуло. Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 219 осіб, із числа яких 11,4% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 37,4% було вбито.

Кількість виявлених осіб, які вчинили злочини становила 2675, з них жінки – 12,3%, неповнолітні – 2,4%. У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 19,6% раніше вже ставали на злочинний шлях, із яких кожен другий має незняту або непогашену судимість, 15% знаходились у стані

алкогольного сп'яніння, 8,2% – вчинили злочин у складі групи. Питома вага працевдатних осіб, які на момент вчинення злочину не працювали і не навчалися, становила 66,3%, безробітних – 13%.

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібної торгівлі (до якого включено роздрібний товарооборот підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) за 2016р. становив 30211,4 млн.грн., що складає 103,0% обсягу 2015р. У структурі обороту роздрібною торгівлі на організовані та неформальні ринки припадало 33,7%.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлі, за 2016р. становив 11942,3 млн.грн., що в порівнянних цінах складає 101,1% обсягу 2015р.

Сільське господарство

За обсягом виробництва продукції сільського господарства на одну особу Черкащина займає третє місце серед областей України. За розрахунковими даними обсяг продукції сільського господарства (у постійних цінах 2010р.) в усіх категоріях господарств у 2016р. проти 2015р. зріс на 2%, у тому числі у сільськогосподарських підприємствах – на 3%.

За попередніми даними за обсягом виробництва зерна Черкащина займає 5 місце серед областей України та друге місце за рівнем урожайності.

У 2016р. одержано значно більший, ніж у 2015р. врожай кукурудзи – 2495,9 тис.т (на 18%), гречки – 3,3 тис.т (на 29%), проса – 3,2 тис.т (на 17%), що зумовлено розширенням їх площ збирання. Виробництво пшениці зменшилось – на 5% (становить – 1227,3 тис.т), ячменю – на 4% (284,9 тис.т), жита – на 14% (6,7 тис.т).

Збільшення виробництва соняшнику та цукрових буряків для промислової переробки обумовлене розширенням їх площ збирання (на 7 та 17%).

Виробництво продукції рослинництва у всіх категоріях господарств

	Виробництво		Урожайність	
	тис.т	у % до 2015р.	ц з 1 га	приріст, зниження (-) до 2015р.
Зернові та зернобобові культури, всього ¹	4092,0	109,3	62,1	4,0
Цукрові буряки (фабричні)	544,4	111,0	426	-25
Соняшник на зерно ¹	576,5	106,4	28,3	-0,2
Соя	258,3	97,7	22,1	3,2
Ріпак – усього	85,8	77,8	29,6	-
Картопля	839,2	107,8	164	8
Овочі, всього	354,2	97,0	173	-1
Плоди та ягоди	50,0	87,8	89,7	-8,7

¹ У вазі після доробки.

Скорочення площ збирання ріпаку та сої (відповідно на 22 та 16%) зумовило зменшення їхнього загального виробництва.

В усіх категоріях господарств виробництво картоплі зросло за рахунок збільшення площ збирання (на 3%) та урожайності (на 8 ц з 1 га), а овочів зменшилось за рахунок скорочення площ збирання (на 2%).

Господарствами населення вирощено 96% загального урожаю картоплі, 74% овочів, 84% плодів та ягід, 12% зерна, 6% соняшнику та 1% цукрових буряків (фабричних).

Черкащина вносить вагомий вклад в виробництво тваринницької продукції України оскільки за обсягом виробництва м'яса займає 2 місце, молока – 8, яєць – 10.

У сільськогосподарських підприємствах збільшилось виробництво м'яса на 5%, молока – на 1%, а яєць зменшилось на 26%.

Надій молока від однієї корови зріс на 1%, і становить 6212 кг і займає 5 місце серед регіонів України.

Несучість курей-несучок становить 263 шт, що на 11 шт більше, ніж в середньому по Україні.

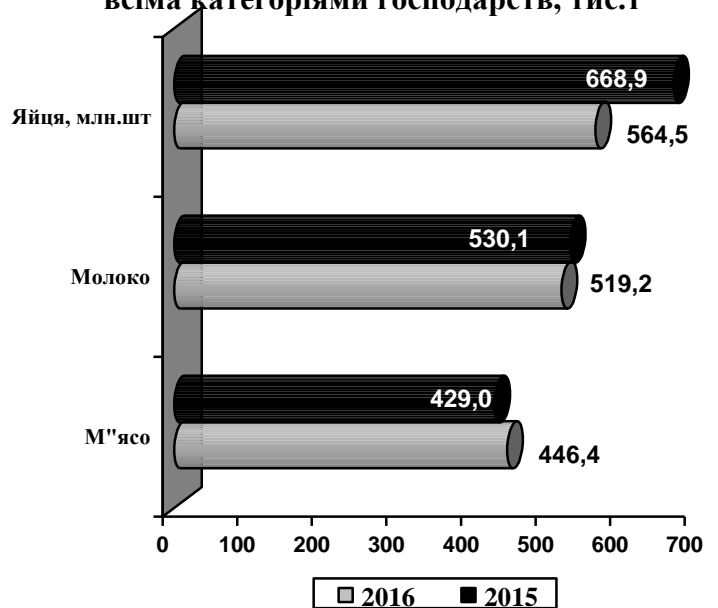
Обсяг вирощування худоби та птиці збільшився на 3%, що зумовлено зростанням обсягів вирощування великої рогатої худоби на 2%, свиней – на 1% та птиці – на 3%. Відношення обсягів вирощування до обсягів реалізації тварин на забій становило 98% (у 2015р. – 101%). Середньодобові прирости великої рогатої худоби на вирощуванні, відгодівлі та нагулі в 2016р. проти 2015р. зросли на 9 г, свиней знизилась на 2 г і становили, відповідно, 588 г та 408 г (проти 539 та 493 г по Україні).

Частка господарств населення у загальному виробництві становила 10% м'яса, 43% молока і 47% яєць.

Станом на 1 січня 2017р. поголів'я великої рогатої худоби у господарствах усіх категорій порівняно з 1 січня 2016р. скоротилось на 5% і становить 176,4 тис.голів, корів – на 6% (83 тис.голів), свиней – на 3% (386,2 тис.голів), овець і кіз – на 8% (31,1 тис.голів), а птиці всіх видів зросло на 1% (24 млн.голів).

У господарствах населення утримувалося 31% загальної чисельності поголів'я великої рогатої худоби, у тому числі 44% корів, 44% свиней, 88% овець і кіз, 19% птиці всіх видів.

Виробництво продукції тваринництва всіма категоріями господарств, тис.т

Промисловість

За підсумками 2016р. індекс промислової продукції становив 106,3% (по Україні – 102,4%).

Індекси промислової продукції за основними видами діяльності у 2016 році, %

	Грудень 2016р. до листопада 2016р.	2016р. до 2015р.
Промисловість	100,3	106,3
Добувна та переробна промисловість	98,2	106,4
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	73,3	97,2
Переробна промисловість у тому числі	98,7	106,5
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	94,6	103,3
Текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	121,9	95,1
Виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність	122,8	74,4
Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	109,6	126,2
Виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	107,5	103,3
Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	85,1	93,6
Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	97,9	119,5
Машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування	95,9	149,4
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	109,8	105,9

У добувній промисловості і розробленні кар'єрів обсяг промислової продукції зменшився на 2,8%.

У переробній промисловості індекс промислової продукції становив 106,5%.

На підприємствах з виробництва харчових продуктів, напоїв випуск промислової продукції збільшився на 3,3%.

Серед випуску основних видів продукції порівняно з 2015р. зросло виробництво: олії соєвої нерафінованої та її фракцій (крім хімічно модифікованих) – у 5,4 раза, маргарину і жирів харчових подібних – у 2,1 раза, продуктів молоковмісних – у 1,5 раза, овочів (крім картоплі), фруктів, горіхів, грибів та інших їстівних частин рослин, приготовлених чи консервованих з доданням оцту чи оцтової кислоти – на 21,6%, м'яса свійської птиці свіжого чи охолодженого – на 9,7%, овочів консервованих натуральних – на 8,7%, вод натуральних мінеральних негазованих – на 6,4%, м'яса свиней свіжого чи охолодженого – на 4,6%, круп – на 4,4%, сирів жирних – на 4,0%, напоїв безалкогольних – на 3,7%. Водночас скоротився випуск: молока і вершків сухих – на 58,9%, соків фруктових та овочевих (крім сумішей) – на 44,1%, лікерів та інших спиртних

напоїв (крім спиртів дистильованих з вина виноградного, вичавок винограду або фруктів, віскі, рому, тафії, джину, ялівцевої настоянки, горілки з вмістом спирту не більше 45,4%, спиртів дистильованих із фруктів) – на 41,1%, борошна – на 32,8%, риби переробленої чи консервованої в інший спосіб, крім готових страв із риби – на 28,8%, масла вершкового та виробів ковбасних – на 20,7%, хліба та виробів хлібобулочних нетривалого зберігання – на 16,9%, вод натуральних мінеральних газованих – на 12,5%, м'яса великої рогатої худоби свіжого чи охолодженого – на 10,7%, печива солодкого і вафель – на 7,7%, олії соняшникової нерафінованої та її фракцій (крім хімічно модифікованих), а також пряників та

виробів подібних – на 6,5%, виробів здобних (булочок підвищеної калорійності, листових, рулетів з маком, рогаликів тощо) – на 6,1%, горілки з вмістом спирту не більше 45,4% – на 5,7%, пива солодового (крім пива безалкогольного і пива з вмістом алкоголю не більше 0,5%) – на 5,6%.

На підприємствах **текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів** індекс промислової продукції становив 95,1%. Скоротилось виробництво костюмів та комплектів (крім трикотажних) жіночих та дівчачих на 42,7%, білизни постільної – на 33,0%, взуття – на 28,8%, трикотажу спіднього – на 15,5%. Водночас, збільшився випуск пальт та плащів тощо жіночих та дівчачих у 1,5 раза, жакетів та блейзерів (крім трикотажних) жіночих та дівчачих – на 30,6%, блузок, сорочок та батників (крім трикотажних) жіночих та дівчачих – на 12,2%.

У виготовленні **виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності** обсяги виробництва промислової продукції зменшилися на 25,6%. Скоротилось виробництво: деревини уздовж розпиляної чи розколотої, розділеної на частини чи лущеної, завтовшки більше 6 мм, шпал з деревини для залізничних чи трамвайних колій, непросочених; фанери клеєної, панелей фанерованих та матеріалів шаруватих подібних з деревини; паливних брикетів та гранул з деревини та іншої природної сировини; коробок та ящиків з паперу або картону гофрованих; етикеток з паперу чи картону. Збільшився випуск шпону лущеного; вікон та їх рам, дверей балконних та їх рам, дверей та їх коробок та порогів з деревини; газет, журналів та видань періодичних, які виходять менше чотирьох разів на тиждень, віддрукованих.

На підприємствах з виробництва **хімічних речовин і хімічної продукції** випуск промислової продукції збільшився на 26,2%. Зросло виробництво нітрату амонію (крім у таблетках, подібних формах або упаковках вагою 10 кг і менше) на 37,6%, засобів мийних та засобів для чищення – на 36,8%, аміаку безводного – на 20,3%, фарб та лаків на основі поліефірів, акрилових і вінілових полімерів, у неводному середовищі; розчинів – на 19,8%, сечовини – на 19,7%, смол амінових інших, смол фенольних та поліуретанів у первинних формах – на 15,6%, фарб та лаків на основі акрилових або вінілових полімерів, у водному середовищі – на 10,7%, фарб та лаків, інших, сикативів готових – на 4,7%. Менше випущено парфумів та води туалетної на 13,4%.

У виробництві основних **фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів** випуск промислової продукції збільшився на 3,3%. Зросло виробництво препаратів лікарських, що містять алкалоїди або їх похідні і не містять гормони чи антибіотики; матеріалів перев'язувальних клейких, кетгуту і матеріалів подібних, аптечок першої допомоги та сумок санітарних; скоротився випуск препаратів лікарських, що містять пеніцилін та інші антибіотики.

У виробництві гумових і **пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції** обсяг промислової продукції зменшився на 6,4%. Скоротився випуск скла безпечного (безосколкового); елементів конструкцій збірних для будівництва з цементу, бетону або каменю штучного. Водночас зросло виробництво блоків та цегли з цементу, бетону або каменю штучного

для будівництва; вікон та їх рам, дверей та їх коробок і порогів з пластмас; сумішей будівельних сухих; розчинів бетонних, готових для використання; виробів будівельних з пластмас.

На підприємствах **металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування** індекс промислової продукції становив 119,5%.

У машинобудуванні, крім ремонту і монтажу машин і устаткування, індекс промислової продукції становив 149,4%. Збільшився випуск трансформаторів електричних; пристроїв електромонтажних; обладнання для миття, наповнювання, закупорювання, пакування й обгортання пляшок та інших ємностей; обладнання завантажувального, спеціально призначеного для використання у сільському господарстві; розпушувачів та культиваторів; борін дискових; обладнання промислового для цукрового виробництва. Водночас, скоротилось виробництво електродвигунів потужністю не більше 37,5Вт, двигунів постійного струму інших, генераторів постійного струму; приладів для вимірювання електричних величин без записувального пристрою; устаткування для птахівництва, інкубаторів і брудерів; обладнання промислового для виробництва хлібобулочних виробів (крім печей хлібопекарських та тісторозкочувальних машин); обладнання промислового для перероблення м'яса або птиці; обладнання для екстрагування чи виробництва тваринних або нелетких рослинних жирів чи олій.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря виробництво за 2016р. зросло на 5,9%. У 2016р. вироблено 1619,7 млн.кВт-годин електроенергії, що на 13,9% більше ніж у 2015р., відпуск теплоенергії збільшився на 16,7%.

У січні–листопаді 2016р. підприємствами області **реалізовано промислової продукції** (товарів, послуг) на 47644,6 млн.грн. У структурі реалізованої промислової продукції частка реалізованої продукції підприємствами переробної промисловості становила 82,2%, з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 16,1%, добувної промисловості і розроблення кар'єрів – 0,9%, водопостачання, каналізації, поводження з відходами – 0,8%.

Будівництво

У 2016р. підприємствами області **виконано будівельних робіт** на 965,8 млн.грн. Індекс будівельної продукції у 2016р. порівняно з 2015р. становив 106,4%.

Зросло будівництво нежитлових будівель на 35,9%, інженерних споруд – на 29,9%. Водночас скоротилось будівництво будівель на 3,1%, у т.ч. житлових – на 21,8%.

За характером будівництва частка робіт з нового будівництва, реконструкції та технічного переозброєння становила 82,8% від загального обсягу робіт, решта – з капітального та поточного ремонтів (9,5% та 7,7% відповідно).

Транспорт

У 2016р. вантажооборот підприємств транспорту області становив 9849,8 млн.ткм, що на 1,9% менше обсягів 2015р.

Обсяг перевезених вантажів підприємствами транспорту області становив 10622,8 тис. т, що на 13,4% більше обсягів 2015р.

Залізничним транспортом відправлено вантажів на 7,6% більше порівняно із 2015р., проте вантажооборот зменшився на 4,4% до обсягів 2015р.

Автомобільним транспортом виконано вантажооборот в обсязі 1008,9 млн.ткм та відправлено 4122,6 тис.т вантажів, що відповідно на 27,9% та 24,7% більше проти 2015р. Обсяг перевезених вантажів автотранспортом фізичних осіб–підприємців збільшився порівняно із 2015р. на 39,8% і становив 1867,5 тис.т.

Загальний обсяг пасажирообороту у 2016р. становив 2624,1 млн.пас.км, що на 0,2% більше обсягів 2015р.

Послугами пасажирського транспорту у 2016р. скористалися майже 93 млн. пасажирів, що на 5,5% менше проти 2015р.

Залізничним транспортом відправлено 5710,0 тис. пасажирів, що на 0,8% менше обсягів 2015р. Кількість пасажирів, відправлених у приміському сполученні, становила 4984,0 тис. пасажирів, що на 0,1% більше 2015р.

Автомобільним транспортом скористалися 67,8 млн. пасажирів, що на 7,1% менше обсягів 2015р. Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб–підприємців скоротилися на 11,2% і становили 14,6 млн. пасажирів.

Електротранспортом перевезено 19,4 млн. пасажирів, що на 0,9% менше обсягів 2015р. Обсяги виконаних платних перевезень становили 5,3 млн. осіб, або 27,2% від загальних перевезень.

Зовнішньоекономічна діяльність

У січні–листопаді 2016р. експорт товарів становив 414,0 млн.дол. США, імпорт – 264,2 млн.дол. Порівняно із січнем–листопадом 2015р. експорт збільшився на 5,7%, імпорт – на 28,8%. Позитивне сальдо становило 149,8 млн.дол. (у січні–листопаді 2015р. – 190,7 млн.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами зі 120 країн світу.

Серед країн-партнерів найбільше експортувалися товари до Білорусі – 12,4%, Польщі – 8,1%, Єгипту – 6,1%, Туреччини – 5,7%, Російської Федерації – 5,2%.

Експорт товарів до країн Європейського Союзу становив 146,1 млн.дол., або 35,3% від загального обсягу експорту, та збільшився порівняно з січнем–листопадом 2015р. на 2,6%.

Основу товарної структури експорту області склали продукти рослинного походження – 37,3%, готові харчові продукти – 20,9%, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 13,3%, деревина і вироби з деревини – 5,0%.

Найбільші імпортні поставки товарів надходили з Російської Федерації – 14,4%, Китаю – 12,9%, Німеччини – 12,6%, Швеції – 7,3%, Білорусі – 6,4%.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 129,3 млн.дол., або 49,0% від загального обсягу та збільшився проти січня–листопада 2015р. на 24,9%.

У товарній структурі імпорту переважали: машини, обладнання та механізми; електромеханічне обладнання – 21,3%, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 17,3%, полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них – 9,4%, маса з деревини або інших волокнистих целюлозних матеріалів – 6,4%.

Споживчі ціни

За повідомленням Державної служби статистики України індекс споживчих цін у грудні 2016 р. по Україні становив 100,9%¹, по Черкаській області – 101,1%. Найвищим він був у Закарпатській і Сумській областях – 101,5% та у Луганській і Миколаївській – 101,4%, найнижчим – у Київській області – 100,5% та в Дніпропетровській і Харківській областях – 100,7%.

На споживчому ринку в грудні ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 1,5%. На 7,4–3,4% підвищилися ціни на сметану, масло, молоко, овочі, сири, кисломолочну продукцію, хліб; на 2,8–1,1% – на макаронні вироби, маргарин, свинину, цукор, соняшникову олію. Водночас на 3,9–0,5% подешевшали фрукти, яловичина, м'ясо птиці, безалкогольні напої.

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби зросли на 3,3%, у т.ч. алкогольні напої – на 5,6%, тютюнові вироби – на 2,1%.

Одяг і взуття стали дешевшими на 1,5%, зокрема, взуття – на 2,6%, одяг – на 0,8%.

Підвищення цін на транспорт у цілому на 1,2% відбулося в основному за рахунок подорожчання автомобілів на 2,1% та проїзду в автодорожньому пасажирському транспорті – на 2%. Паливо та мастила зросли в ціні на 0,6%.

У сфері зв'язку ціни зросли на 2,5%, що пов'язано з підвищенням абонентної плати за користування телефоном на 19,3%.

Послуги ресторанів та готелів подорожчали на 0,6%.

¹ Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції.